Beslutande organ **Tekniska omställningsnämnden**

Plats och tid Sammanträdesrum Vänersalen, Stadshuset kl 14.00-15.10

Beslutande

Bengt Sjöberg (M)	ordförande
Eric Mellberg (M)	1:e vice ordförande
Sven-Inge Eriksson (KD)	2:e vice ordförande
Sven Karlsson (M)	ledamot
Daniel Lång (M)	ledamot
Arne Andersson (S)	ledamot
Kjell Krantz (S)	ledamot
Lars-Åke Bergman (S)	ledamot
Stefan Nilsson (S)	ledamot (jäv § 102)
Alexander Svensson (KD)	tjänstgörande ersättare
Björn Lagerkvist (M)	tjänstgörande ersättare
Leif Andersson (S)	tjänstgörande ersättare

Övriga deltagare

Johan Myhrman	teknisk chef
Marcus Johansson	nämndsekreterare
Athanasios Stikas	controller §§ 95-101
Anna Blanck	controller §§ 95-101
Jenny Bjerenius	VA-chef §§ 95-103

Justerare Kjell Krantz

Justeringens plats och tid Enligt överenskommelse

Sekreterare _____ Paragrafer §§ 95-107
Marcus Johansson

Ordförande _____
Bengt Sjöberg

Justerande _____
Kjell Krantz

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ	**Tekniska omställningsnämnden**
Sammanträdesdatum	2025-12-09
Anslagsdatum	2025-12-10 Anslaget tas ner 2026-01-02
Förvaringsplats för protokollet	Närarkivet, Kommunledningskontoret på plan 4 i Stadshuset
Underskrift	---------- Marcus Johansson

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 95

Godkännande av dagordning samt anmälan av jäv

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämndens godkänner dagordningen för dagens sammanträde.

Jäv

Stefan Nilsson anmäler jäv under paragraf 102.

I övrigt anmäler ingen ledamot eller ersättare jäv.

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 96

Slutredovisning av investeringsprojekt i Mariestads kommun för per oktober 2025

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att godkänna slutredovisning av investeringsprojekt i Mariestads kommun för år 2025.

Bakgrund

Tekniska förvaltningen har sammanställt en slutredovisning av investeringsprojekt i Mariestads kommun per oktober 2025.

Sammanställningen redovisas på nämndens sammanträde den 9 december 2025.

Bedömning ur miljömässig dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Slutredovisning till tekniska omställningsnämnden visar på projektens budget och utfall med en kort kommentar för varje projekt.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 80 Slutredovisning av investeringsprojekt i Mariestads kommun för per oktober 2025

Tjänsteskrivelse upprättad av controller 2025-10-24

Slutredovisning av investeringsprojekt i Mariestads kommun per oktober 2025

Beslutet ska skickas till:

Johan Myhrman, teknisk chef

Anna Blanck, controller

Athanasios Stikas, controller

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 97

Slutredovisning av investeringsprojekt i Töreboda kommun för per oktober 2025

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att godkänna slutredovisning av investeringsprojekt i Töreboda kommun för år 2025.

Bakgrund

Tekniska förvaltningen har sammanställt en slutredovisning av investeringsprojekt i Töreboda kommun per oktober 2025.

Sammanställningen redovisas på nämndens sammanträde den 9 december 2025.

Bedömning ur miljömässig dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Slutredovisning till tekniska omställningsnämnden visar på projektens budget och utfall med en kort kommentar för varje projekt.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 81 Slutredovisning av investeringsprojekt i Töreboda kommun för per oktober 2025

Tjänsteskrivelse upprättad av controller

Slutredovisning av investeringsprojekt i Töreboda kommun per oktober 2025

Beslutet ska skickas till:

Tekniska Töreboda/Gullspång

Johan Myhrman, teknisk chef

Anna Blanck, controller

Athanasios Stikas, controller

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 98

Slutredovisning av investeringsprojekt i Gullspångs kommun för per oktober 2025

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att godkänna slutredovisning av investeringsprojekt i Gullspångs kommun för år 2025.

Bakgrund

Tekniska förvaltningen har sammanställt en slutredovisning av investeringsprojekt i Gullspångs kommun per oktober 2025.

Sammanställningen redovisas på nämndens sammanträde den 9 december 2025.

Bedömning ur miljömässig dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Slutredovisning till tekniska omställningsnämnden visar på projektens budget och utfall med en kort kommentar för varje projekt.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 82 Slutredovisning av investeringsprojekt i Gullspångs kommun för per oktober 2025

Tjänsteskrivelse upprättad av controller 2025-11-25

Slutredovisning av investeringsprojekt i Gullspångs kommun per oktober 2025

Beslutet ska skickas till:

Tekniska Töreboda/Gullspång

Johan Myhrman, teknisk chef

Anna Blanck, controller

Athanasios Stikas, controller

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 99

Fördelning investeringsmedel 2026 VA Mariestad

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att anta plan för fördelning av investeringsmedel för VA i Mariestad 2026 enligt upprättat förslag.

Tekniska omställningsnämnden beslutar att objekt som startas ska redovisas för nämnden löpande.

Bakgrund

Inför 2026 har kommunfullmäktige har tilldelat tekniska omställningsnämnden

* 15 000 tkr i VA-investeringsram för att kunna hålla en förnyelsetakt på kommunens VA-anläggningar enligt de mål som anges i VA-planen.

Beslutad fördelning av ramen har uppgetts vara 13 000 tkr till förnyelse av ledningsnät och 2 000 tkr till förnyelse av anläggningar ovan mark.

Övriga tilldelade medel inför 2025 är

* Nyanslutningar 5 000 tkr
* Förstärkning ledningar beroende på tillväxt 4 000 tkr
* Lokal för nödvattentankar / VA 700 tkr
* Ombyggnad Mariestads avloppsreningsverk 54 000 tkr
* Luktreduceringsåtgärder MARV 30 000 tkr

Förslag

Tekniska förvaltningen föreslår att de föreslagna ramarna för förnyelse (13+2 mnkr) nyttjas till nedan redovisade projekt

Projekten är utan inbördes ordning. Då kostnaderna är uppskattade och oförutsedda kostnader kan uppstå, så kan vissa projekt prioriteras om eller plockas bort. Projekten avses i tillämpliga delar och efter tillgänglighet genomföras både i egen regi alternativt med hjälp av entreprenörer. Val av resurser görs i samråd mellan egen utförarorganisation och beställare på VA-avdelningen.

Förnyelse Ledningsnät (13 000 tkr)

- Fornminnesvägen VA: Ledningarna är anlagda 1968. En helsanering på vatten, spill och dagvatten, sträckan är ca 180m. Dricksvattnet har en del driftstörningar som

ligger till grund för bytet. Projektet är en del i ett större projekt för att skapa bättre vattenkvalitet i gamla Ekuddenområdet.

- Lanthöjdsvägen VA: Dricks- och spillvattenledningen är anlagda 1949, sträckan är cirka 210 meter. Dagvattenledningen visar sig vara i bra skick då den lades år 1976, så den omfattas inte av saneringen. Driftstörningar på både dricks- och spillvattenledningen ligger till grund för bytet.

- Sjöängsvägen VA: Dricks- och spillvattenledningen är anlagd 50 talet, sträckan är cirka 100 meter. Dagvattenledningen visar sig vara i bra skick då den lades år 1976, så den omfattas inte av saneringen. Uppdimensionering av befintligt dricksvatten ligger till grund för bytet.

- Reliningsprojekt: Schaktfri ledningsförnyelse på spill- och dagvattenledningar.

- VA-saneringsprojekt/relining: Beroende på om det blir oförutsedda kostnader i projekten ovan eller ej, kan utrymme finnas för något ytterligare VA-saneringsprojekt.

Förnyelse anläggningar ovan mark (2 000 tkr)

- Modernisering vattenanläggningar: Styrsystemen vid våra mindre vattenverk i Tidavad och Lugnås behöver bytas ut av åldersskäl. Vi tänker också montera batterier vid de mindre anläggningarna för att få en robustare drift vid strömavbrott och slippa trycklösa ledningsnät.

- Modernisering avloppsanläggningar: Vi förvaltar ett stort antal anläggningar och vårt mål är att säkerställa långsiktig driftsäkerhet genom modernisering och optimering. En del av detta arbete innefattar bland annat ny el och styrning på Torsö Reningsverk samt ett uppgraderat rörgalleri vid Förrådsgatans pumpstation.

- Renovering ytskikt avloppsanläggningar: Åtgärder planerat vid Tidans pumpstation, renovera utvändiga ytskikt då pumpstationen ligger intill ån Tidan som är ett populärt gångstråk.

Bedömning ur miljömässig dimension

Att reinvesteringar genomförs säkerställer säkra vattentjänster och medför minskad miljöpåverkan. Sanering av spillvattenledningar kommer innebära minskat inläckage, som i sin tur minskar belastningen med ovidkommande vatten till reningsverket, vilket är positivt. Sanering av vattenledningar kommer minska utläckaget av dricksvatten.

Bedömning ur social dimension

Reinvestering i VA-verksamheten för att säkerställa fortsatt god leverans av VA-tjänster är positivt ur social dimension då medborgare i mindre omfattning drabbas av leveransstopp i våra vattentjänster.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Reinvestering i befintlig VA-struktur är det mest kostnadseffektiva metoden för att tillse tillfredsställande leverans av kommunala vattentjänster även i framtiden. Föreslagna projekt ryms inom tilldelade ramar för 2026.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 83 Fördelning investeringsmedel 2026 VA Mariestad

Tjänsteskrivelse upprättad av VA-chef Jenny Bjerenius 2025-11-19, Fördelning investeringsmedel 2026 VA Mariestad.

Beslutet ska skickas till:

VA-chef Jenny Bjerenius

Controller Anna Blanck

Controller Athanasios Stikas

Enhetschef Dennis Dahl

Enhetschef Per Bertilsson

Enhetschef Lars Hammarberg

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 100

Fördelning investeringsmedel 2026 VA Töreboda

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att anta plan för fördelning av investeringsmedel för VA i Töreboda 2026 enligt upprättat förslag.

Bakgrund

Inför 2026 har kommunfullmäktige har tilldelat tekniska omställningsnämnden

* 11 500 tkr i VA-investeringsram för att kunna hålla en förnyelsetakt på kommunens VA-anläggningar enligt de mål som anges i VA-planen.

Beslutad fördelning av ramen har uppgetts vara 8 600 tkr till förnyelse av ledningsnät och 2 900 tkr till förnyelse av anläggningar ovan mark.

Förslag

Tekniska förvaltningen föreslår att de föreslagna ramarna enligt ovan nyttjas till nedan redovisade projekt

Projekten är utan inbördes ordning, där inget annat sägs. Då kostnaderna är uppskattade och oförutsedda kostnader kan uppstå så kan vissa projekt prioriteras om eller plockas bort. Projekten avses i tillämpliga delar och efter tillgänglighet genomföras både i egen regi alternativt med hjälp av entreprenörer. Val av resurser görs i samråd mellan egen utförarorganisation och beställare på VA-avdelningen.

Förnyelse Ledningsnät (8 600 tkr)

- Gubberoområde VA-sanering fortsättning: Innefattar Jonsgårdsgatan och del av Vadsbogatan. En helsanering på vatten, spill och dag. Ledningarna är anlagda 1950, sträckan är totalt ca 170m. Befintliga ledningar har en del driftstörningar som ligger till grund för bytet. Vattenledningen har haft många vattenläckor och serviser till fastigheterna är dåliga.

- Parkgatan VA, Moholm: En helsanering på vatten- och spillvatten samt nytt dagvatten. Vatten- och spillvattenledning är anlagda på 50-talet, sträckan är totalt ca 170m varav vatten på 250m. Befintliga ledningar har en del driftstörningar och arbete med tillskottsvatten i och med ny dagvattenledning.

- Reliningsprojekt: Schaktfri ledningsförnyelse på spill- och dagvattenledningar.

- VA-saneringsprojekt/relining/asfaltsåterställning: Beroende på om det blir oförutsedda kostnader i projekten ovan eller ej, kan utrymme finnas för något ytterligare mindre VA-saneringsprojekt.

Förnyelse anläggningar ovan mark (2 900 tkr)

- Modernisering avloppsanläggningar: Vi förvaltar ett stort antal anläggningar och vårt mål är att säkerställa långsiktig driftsäkerhet genom modernisering och optimering. En del av detta arbete innefattar år 2026 utbyte utav slamskrapor i försedimenteringen vid Törebodas reningsverk samt fortsatt hitta energibesparande åtgärder.

- Renovering ytsikt avloppsanläggningar: Reinvesteringar ytskikt på yttre anläggningar och uppfräschning inre ytskikt Töreboda ARV.

- Modernisering vattenanläggningar: Renovering av vattenanläggningar fortsätter som planerat.

- Robust kommun: Investering tillsammans med Gullspång gällande nödvattenutrustning som i första hand innebär en distributionstank som rymmer 10 kubikmeter dricksvatten.

Bedömning ur miljömässig dimension

Att reinvesteringar genomförs säkerställer säkra vattentjänster och medför minskad miljöpåverkan. Sanering av spillvattenledningar kommer innebära minskat inläckage, som i sin tur minskar belastningen med ovidkommande vatten till reningsverket, vilket är positivt. Sanering av vattenledningar kommer minska utläckaget av dricksvatten.

Bedömning ur social dimension

Reinvestering i VA-verksamheten för att säkerställa fortsatt god leverans av VA-tjänster är positivt ur social dimension då medborgare i mindre omfattning drabbas av leveransstopp i våra vattentjänster.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Reinvestering i befintlig VA-struktur är det mest kostnadseffektiva metoden för att tillse tillfredsställande leverans av kommunala vattentjänster även i framtiden. Föreslagna projekt ryms inom tilldelade ramar för 2026.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 84 Fördelning investeringsmedel 2026 VA Töreboda

Tjänsteskrivelse upprättad av VA-chef Jenny Bjerenius 2025-11-19, Fördelning investeringsmedel 2026 VA Töreboda.

Beslutet ska skickas till:

Teknisk chef TG Emma Wiik

VA-chef Jenny Bjerenius

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 101

Fördelning investeringsmedel 2026 VA Gullspång

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att anta plan för fördelning av investeringsmedel för VA i Gullspång 2026 enligt upprättat förslag.

Bakgrund

Inför 2026 har kommunfullmäktige tilldelat tekniska omställningsnämnden

* 9 000 tkr i VA-investeringsram för att kunna hålla en förnyelsetakt på kommunens VA-anläggningar enligt de mål som anges i VA-planen.

Beslutad fördelning av ramen har uppgetts vara 6 000 tkr till förnyelse av ledningsnät och 3 000 tkr till förnyelse av anläggningar ovan mark.

Övriga tilldelade medel inför 2025 är

* Slamtorn vid Hova- och Gullspångs avloppsreningsverk (4 000 tkr)

* VA-anslutningar, enstaka serviser (300tkr)

Förslag

Tekniska förvaltningen föreslår att de föreslagna ramarna enligt ovan nyttjas till nedan redovisade projekt

Projekten är utan inbördes ordning. Då kostnaderna är uppskattade och oförutsedda kostnader kan uppstå så kan vissa projekt prioriteras om eller plockas bort. Projekten avses i tillämpliga delar och efter tillgänglighet genomföras både i egen regi alternativt med hjälp av entreprenörer. Val av resurser görs i samråd mellan egen utförarorganisation och beställare på VA-avdelningen.

Förnyelse Ledningsnät (6 000 tkr)

- Ryttaregatan VA, Hova: Sanering på vatten- och spillvatten. Ledningarna är anlagda på 60-talet, sträckan är totalt ca 230m. Spillvattenledningen har en del driftstörningar. Dagvattenledningen har klarat sig bra och kommer renoveras schaktfritt ”relinas” senare.

- Excersisgatan VA, Hova: Arbetet med att sanera bort eternitledningar från dricksvattennätet fortsätter. Nästa etapp är på Excersisgatan i Hova, där punktinsatser planeras för att ta bort cirka 220 meter eternitledning.

- VA-saneringsprojekt/relining: Beroende på om det blir oförutsedda kostnader i projekten ovan eller ej, kan utrymme finnas för något ytterligare mindre VA-saneringsprojekt.

Förnyelse anläggningar ovan mark (3 000 tkr)

- Modernisering avloppsanläggningar: Vi förvaltar ett stort antal anläggningar och vårt mål är att säkerställa långsiktig driftsäkerhet genom modernisering och optimering. En del av detta arbete innefattar bland annat modernisering utav externslammottagningen och mekaniska reningen vid Hova Reningsverk samt fortsatt modernisering utav automation och maskinpark på våra övriga reningsverk och pumpstationer.

- Modernisering ytskikt avloppsanläggningar: Renovering externslambyggnad Hova ARV och uppfräschning av invändiga ytskikt vid Gullspång och Hova reningsverk.

- Modernisering vattenanläggningar: Utredning av vilka processförbättringar som behöver ske vid Skagersviks vattenverk för att möta nuvarande och framtida krav.

- Robust kommun: Investering tillsammans med Töreboda gällande nödvattenutrustning som i första hand innebär en distributionstank som rymmer 10 kubikmeter dricksvatten.

Bedömning ur miljömässig dimension

Att reinvesteringar genomförs säkerställer säkra vattentjänster och medför minskad miljöpåverkan. Sanering av spillvattenledningar kommer innebära minskat inläckage, som i sin tur minskar belastningen med ovidkommande vatten till reningsverket, vilket är positivt. Sanering av vattenledningar kommer minska utläckaget av dricksvatten.

Bedömning ur social dimension

Reinvestering i VA-verksamheten för att säkerställa fortsatt god leverans av VA-tjänster är positivt ur social dimension då medborgare i mindre omfattning drabbas av leveransstopp i våra vattentjänster.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Reinvestering i befintlig VA-struktur är det mest kostnadseffektiva metoden för att tillse tillfredsställande leverans av kommunala vattentjänster även i framtiden. Föreslagna projekt ryms inom tilldelade ramar för 2026.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 85 Fördelning investeringsmedel 2026 VA Gullspång

Tjänsteskrivelse upprättad av Jenny Bjerenius 2025-11-19 Fördelning investeringsmedel 2026 VA Gullspång.

Beslutet ska skickas till:

Teknisk chef TG Emma Wiik

VA-chef Jenny Bjerenius

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 102

Yttrande gällande tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid Källbergs industri AB, fastighet Nämndemannen 22, Töreboda kommun (7341-2025)

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att lämna yttrande gällande ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid Källbergs industri AB, fastighet Nämndemannen 22, Töreboda kommun.

* VA-huvudmannen yrkar att de villkor som tillståndet är förenat med börjar gälla omedelbart vid ianspråktagande av tillståndet samt att bolaget inte ska få någon möjlighet till utredningsvillkor gällande utsläpp av processavloppsvatten.

* Källbergs ska säkerställa att utsläpp av processavloppsvatten inte innehåller halter av fett eller andra ämnen som orsakar driftstörningar i det kommunala avloppsreningsverket, i enlighet med Svenskt Vattens publikation P95 som tydliggör att VA-huvudmannen inte är skyldig att ta emot avloppsvatten som orsakar skada eller störningar i ledningsnät eller reningsverk.

* Källbergs ska upprätta ett skriftligt egenkontrollprogram som beskriver:

  - o Mätning och provtagning
  - o Loggning och larm
  - o Åtgärder vid överskridande
  - o Rapportering till VA-huvudman

* Villkor bör fastställas som möjliggör en högfrekvent flödesstyrd samlingsprovtagning. Bolaget bör även komplettera med kontinuerlig online-mätning av några nyckelparametrar, förslagsvis TOC och pH, som vid överskridande av vissa halter larmar och så att driftpersonal tillkallas för omedelbar åtgärd.

* VA-huvudmannen ska snarast informeras när utsläpp av processavloppsvatten från bolaget sker som kan orsaka driftsstörningar i VA-huvudmannens reningsverk.

* Villkor för utsläpp av processavloppsvatten bör utformas såsom gränsvärden avseende halter samt mängder och kompletteras med maxvärden för att inte riskera att orsaka problem i avloppsreningsverkets processer eller ledningsnät.

Jäv

Stefan Nilsson deltar varken i beredningen eller beslutet av ärendet på grund av jäv.

Bakgrund

På grund av ökad efterfrågan behöver Källbergs utöka sin produktionsvolym och har ansökt om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken. Ansökt verksamhet avser en produktionsvolym upp till 18 000 ton per år. Verksamheten bedrivs i dag enligt ett beslut om försiktighetsmått som erhölls 1991-09-05. Den årliga produktionsvolymen uppgår till cirka 10 000 ton.

Källbergs industri AB släpper sanitärt spillvatten och processavloppsvatten till Töreboda reningsverk. Källbergs står för cirka 40 % av den inkommande BOD7-belastningen vid Töreboda reningsverk (medelvärde 2020–2022). Sett till flödesbelastningen från Källbergs är motsvarande siffra 9 %.

Motivering

Töreboda reningsverk byggdes på 1970-talet, och har därefter byggts om i omgångar, senast 2018 då det biologiska reningssteget byggdes om för att förbättra kvävereningen. Reningsverket har ett tillstånd enligt miljöskyddslagen sedan 1992. Tillståndsgiven mängd är avloppsvatten från 5 500 personer samt från motsvarande 30 000 personekvivalenter från industrianslutning. Tillståndet omfattar rikt- och gränsvärden för totalfosfor och BOD7. Utsläppskrav avseende totalkväve följer av NFS 2016:6. Reningsverkets recipient är Friaån (Horsklippan till Björkulla). Recipienten uppnår inte god ekologisk status.

Förutsättningarna att rena processavloppsvattnet från Källbergs har blivit bättre sedan industrin byggde en ny utjämningstank (500 m3) 2018. Det kvarstår dock en hel del driftproblem vid Töreboda reningsverk som bedöms härröra från utsläppen av processavloppsvatten från Källbergs.

Framtida reningskrav för Töreboda reningsverk kommer helt säkert att bli skarpare jämfört med de som gäller idag. Till exempel förslaget till nytt avloppsdirektiv ger indikationer på det. Recipientens status är också en avgörande faktor för framtida krav på reningsverket.

Källbergs uppfyller för det mesta de utsläppsparameterar som finns i avtal med Töreboda kommun gällande processavloppsvatten till reningsverket, men orsakar ändå en negativ påverkan på reningsprocessen i Töreboda avloppsreningsverk vilket i sin tur påverkar miljön negativt. Problemen följer av att verksamheten släpper ut processavloppsvatten som inte bryts ned eller avskiljs i processens förbehandling. Dessa ämnen orsakar följande störningar:

* störd syresättning i det biologiska steget, syrekrävande ämnen orsakar igensättning utav luftare och påverkar framför allt kvävereningen.

* flocknings-/slamstörningar – Ämnen som tillförs verket har låga sedimenteringsegenskaper, vilket orsakar svårförtjockat slam, rundgång utav slam i verket samt påverkar kvävereningen

* återkommande driftincidenter såsom Igensättningar i luftare (myrsyra), siktdjup utgående vatten kraftigt försämrat och förhöjd andel suspenderande ämnen utgående vatten

* ökad personalinsats och förhöjda driftkostnader – Blåsmaskiner får jobba hårt (det mest energikrävande processteget), dyra kemikalier (kolkälla), igensättningar i luftare (myrsyra), igensättning utav syre och slamhaltsgivare,

VA-huvudmannen bedömer att Källbergs Industri AB:s utsläpp av processavloppsvatten sedan lång tid förorsakat driftstörningar i Töreboda reningsverk, särskilt kopplade till:

* hög fetthalt och svävande material från äggproduktion

* stötbelastningar av processavloppsvatten

* otillräcklig egenkontroll och provtagningsfrekvens

* Problematiken har varit känd i minst 20–25 år, och trots driftförbättringar och avtal mellan parterna kvarstår olägenheterna. Flera incidenter inträffar årligen.

* Med en planerad produktionsökning från ca 10 000 ton/år till 18 000 ton/år ökar riskerna ytterligare.

Källberg har i sitt provtagningsprogram vad gäller processavloppsvatten små möjligheter att koppla resultaten (provtagning sker 2ggr/mån) till den påverkan utsläppen har. Därmed har man inte kunskap om vilken påverkan utsläppen från verksamheten har.

Enligt vattentjänstlagen 21 § får fastighetsägare inte använda den allmänna Va-anläggningen på ett sätt som skadar anläggningen eller hindrar huvudmannen från att uppfylla lagstadgade skyldigheter. Vidare framgår av Svenskt Vattens publikation P95 att VA-huvudmannen inte är skyldig att ta emot avloppsvatten som är av sådan art eller mängd att det orsakar skada på ledningsnät eller reningsverk, se också Mark- och miljödomstolen Vänersborg dom 2017, M66-17, rörande KLS Ugglarps AB och länsstyrelsen i Västra Götalands län, samt Mark- och miljödomstolen Växjö dom 2017-06-22, M 634–16).

Det är därför nödvändigt att tillståndet förses med villkor som inte förorsakar VA-huvudmannen driftsstörningar samt att villkoren börjar gälla så fort tillståndet tas i anspråk.

Verksamhetsutövaren ska enligt miljöbalken skaffa sig nödvändig kunskap för att minska risken för skada eller andra olägenheter för människor och miljö.

Enligt miljöbalken ska också alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Bedömning ur miljömässig dimension

Om tillståndet inte förenas med villkor som förhindrar olägenheter i det kommunala reningsverket kan det bli svårt att klara de villkor som reningsverket har i sitt miljötillstånd.

Bedömning ur social dimension

Ingen påverkan vad gäller social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ökad belastning utan föregående rening till Töreboda reningsverk kan innebära att verket behöver byggas om. Kommande avloppsdirektiv kan innebära att hårdare krav ställs på verksamheten. Återkommande driftsstörningar kostar VA-huvudmannen mycket och motsvarar inte de intäkter som VA-huvudmannen erhåller från bolaget.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 86 Yttrande gällande tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid Källbergs industri AB, fastighet Nämndemannen 22, Töreboda kommun (7341-2025)

Tjänsteskrivelse upprätta av VA-chef 2025-11-25

Remiss av ansökan om tillstånd till livsmedelsproduktion 7341-2025

Reviderad tidplan i ärende 7341-2025 Ansökan om tillstånd till livsmedelsverksamhet Källbergs industri AB

Bilaga presentation muntlig förberedelse Källbergs 4 november 2025

Synpunkt på protokoll från muntlig förberedelse med Källbergs dnr 7341-2025

Protokoll muntlig förberedelse 251106

Yttrande MPD 250902(33276738) (0)

Bilaga 1 komplettering

MPD Kallelse till muntlig förberedelse

Tidplan för tillståndsansökan Källbergs industri AB dnr 7341-2025

Tnau 2025-04-01 § 30 Svar på förfrågan om behov av att komplettera ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid Källbergs industri AB, Fastighet Nämndemannen 22, Töreboda kommun

7341-2025-17 kungörelse

7341-2025-14 komplettering

7341-2025-10 föreläggande om komplettering

7341-2025-8 yttrande VA-avdelningen

7341-2025-7 yttrande MBN

7341-2025-4 yttrande Räddningstjänsten

Huvudinlaga

Bilaga C9 Släckvattenutredning_Källbergs_240304

Bilaga C8 Källbergs Industri - Riskbedömning dammexplosion & klassningsplan SH

Bilaga C7 Källbergs Industri - Riskutredning LBE och Klassningsplan SH 241018

Bilaga C6 Källbergs Industri - Riskanalys LSO 241029

Bilaga C5 3289-R1a Verksamhetsbuller Källbergs uppdaterad rapport

Bilaga C4 Källbergs Industri 2317 – Emissionsmätning

Bilaga C3 Analyssammanställning

Bilaga C2 Meddelande BMP

Bilaga C1 Samrådsredogörelse Källbergs_2024-01-12

Bilaga C - MKB Källbergs 2025-02-10

Bilaga B6 Kemikalieförteckning

Bilaga B5 Utsläppspunkter luft 2024

Bilaga B4 Utsläppspunkter vatten

Bilaga B3 Avlopp och dagvatten Källbergs

Bilaga B2 Situationsplan Källbergs del 1-4

Bilaga B Teknisk beskrivning

Bilaga A5 2022 Godkännande SE 286 PP SJV

Bilaga A4 Tillstånd från Jordbruksverket att sälja äggmassa som foder 2008-03-05

Bilaga A3 Beslut från Jordbruksverket (2009-04-02)

Bilaga A2 Avtal 2016-04-14 Töreboda kommun

Förfrågan om behov av att komplettera ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet Källbergs industri AB (tillverkning av torkade och flytande äggprodukter

Beslutet ska skickas till:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 7341-2025.

Emma Wiik, Teknisk chef Töreboda- och Gullspångs kommuner

Hanna Lamberg, park- och gatuchef Töreboda- och Gullspångs kommuner

Jenny Bjerenius, VA-chef MTG

Per Bertilsson, enhetschef avlopp MTG

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 103

Utökning av verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun gällande Ålösund

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att anta verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen enligt dokumentet

”Verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun 2026”.

Beslutet ersätter tidigare beslut om verksamhetsområden för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun.

Bakgrund

Verksamhetsområdena för den allmänna VA-anläggningen inom Gullspångs kommun finns sedan tidigare fastställda av kommunfullmäktige den 31 oktober 2022 (§ 136). De områden som fanns med i beslutet tidigare kommer fortsatt ingå i verksamhetsområdet för de allmänna vattentjänsterna. En bedömning har gjorts att det finns behov av att utöka verksamhetsområdet.

Verksamhetsområdet är avgörande på många sätt eftersom det bara är inom beslutat verksamhetsområde som vattentjänstlagens regler gäller. Samma sak gäller för VA-taxan. Inom det kommunala verksamhetsområdet för allmänna vattentjänster är VA-huvudmannen och fastighetsägarens rättigheter och skyldigheter reglerade i Lag om allmänna vattentjänster (2006:412) samt Allmänna bestämmelser för användande av den allmänna vatten och avloppsanläggningen i Gullspångs kommuns (ABVA).

Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) 6 § måste kommunen inrätta ett verksamhetsområde om det behövs med hänsyn till skyddet av människors hälsa eller miljön.

Verksamhetsområde kan upprättas för en eller flera av de 4 vattentjänsterna Vatten (V), Spillvatten (S), Dagvatten fastighet (Df) och Dagvatten gata (Dg).

Fastigheter vid Ålösund, se bilaga verksamhetsområde Ålösund, som föreslås tas in i det utökade verksamhetsområdet med berörda vattentjänster inom parentes.

Det aktuella området omfattas av föreläggande från länsstyrelsen. Med hänsyn till såväl hälsoskydd som miljöskydd bedöms det finnas ett behov av att inrätta ett verksamhetsområde för vatten, spillvatten enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Det finns behov av att tillgodose ”verksamhetsområde Ålösund, se bilaga” försörjning av dricksvatten samt en säker och kontrollerad bortledning av spillvatten. Enskilda lösningar bedöms inte vara tillräckliga för att uppfylla de krav som ställs på funktion, säkerhet och miljöskydd inom området. Genom att inrätta ett

verksamhetsområde ges kommunen möjlighet att ansvara för och dimensionera ett samlat VA-system som svarar mot områdets nuvarande och framtida behov.

Ett ordnat system för dricks- och spillvattenhantering ger möjlighet till framtida expansion av området, utan att detta sker på bekostnad av miljö eller hälsa. Detta underlättar både drift och underhåll av VA-systemet samt minskar risken för eventuella driftstörningar.

Bedömning ur miljömässig dimension

VA-huvudmannen ansvarar för att inom fastställt verksamhetsområde för spillvatten (S) respektive dagvatten gata (Dg) och dagvatten fastighet (Df) tillgodose samhällets behov av allmänna vattentjänster genom att avleda och rena spillvatten, samt avleda dagvatten för att minimera negativ miljöpåverkan.

Bedömning ur social dimension

VA-huvudmannen ansvarar för att tillgodose samhällets behov av dricksvatten genom att producera och distribuera vatten som klarar Livsmedelsverkets uppställda normer till de fastigheter som ingår i fastställt verksamhetsområde för vatten (V).

Bedömning ur ekonomisk dimension

VA-huvudmannen är skyldig att leverera de vattentjänster som gäller i verksamhetsområdet och fastighetsägaren är skyldig att betala för vattentjänsterna enligt gällande VA-taxa i kommunen.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-12-02 § 87 Utökning av verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun gällande Ålösund

Tjänsteskrivelse upprättad 2025-11-20 av VA-chef Jenny Bjerenius: ”Verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun”

Bilaga ”Verksamhetsområde Ålösund”

Verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun 2026 (Förslag)

Beslut Kf §136, 2022-10-31 (Dnr 2022-00346340) Verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun

Verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen i Gullspångs kommun 2022 (Gällande)

Beslutet ska skickas till:

Kommunfullmäktige, Gullspångs kommun

Teknisk chef TG Emma Wiik

VA- chef Jenny Bjerenius

Enhetschef Dennis Dahl

Fastighetsägarna

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 104

Revidering av sammanträdesdagar 2026 för tekniska omställningsnämnden och utskott

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden beslutar att revidera delar av tidigare fattat beslut (tn 91/25) om sammanträden för nämnden och arbetsutskottet för 2026.

Tekniska omställningsnämnden beslutar att sammanträde för nämnden 2026 ska hållas den 10 mars och 2 juni samt för arbetsutskottet den 3 mars och den 26 maj.

Tider för sammanträdena är kl 11:00. Övriga beslutade sammanträden ställs in.

Vid behov av extra sammanträde kallar ordförande nämnden och arbetsutskottet.

Tekniska omställningsnämnden ger verksamheten i uppdrag att förbereda och så lång det är möjligt avslut tekniska omställningsnämnden MTG.

Bakgrund

Under 2025 har arbetet med omställningen av tekniska omställningsnämndens verksamheter fortskridit. Vid årsskiftet 2025/2026 överlämnas VA-avdelningen till tekniska nämnden Töreboda och Gullspång samt till teknisk nämnd Mariestad.

Kvarvarande verksamhet i tekniska omställningsnämnden är teknisk ledningen vilket medför att behovet av sammanträde för tekniska omställningsnämnden 2026 minskat.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Bengt Sjöberg yrkar att tekniska omställningsnämndens beslutar sammanträdena ska börja kl 11.00.

Ordförande Bengt Sjöberg tar upp förslag till beslut med tillägg av eget yrkande och finner att nämndens beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse upprättad av Johan Myhrman 2025-12-03

Beslutet ska skickas till:

Samtliga ledamöter och ersättare

Teknisk chef, Johan Myhrman

Samhällsbyggnadschef, Niklas Brandt

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 105

Aktuell information 2025

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden noterar informationen som anmäld.

Bakgrund

Teknisk chef Johan Myhrman informerar nämnden om följande punkter:

Personal

- Niklas Brandt blir tf förvaltningschef för Tekniska förvaltningen parallellt med sitt uppdrag som samhällsbyggnadschef från och med årsskiftet. Johan Myhrman avslutar sin tjänst som teknisk chef i Mariestad och MTG.
- Inrangering rörande omställning av VA-avdelningen med Töreboda och Gullspångs kommuner
- Ekonomichef Anna Holmqvist slutar sin tjänst i Mariestads kommun
- HR-stöd till förvaltningen är tillsatt

Övrigt

- Muntlig förhandling i mål rörande förenklad tvist i Skaraborgs Tingsrätt
- Förskolan Skogsgläntan i Töreboda. Uppkomna ekonomiska konsekvenser för projektet regleras genom avtal mellan Töreboda kommun och Mariestads kommun
- Fördjupad granskning rörande tekniska omställningsnämnden påbörjad av kommunrevisionen i Töreboda kommun
- Dialogdagar rörande omställning av VA-avdelningen Töreboda och Gullspångs kommuner
- Larmlistor under julledigheter är upprättade
- Jonas Husár är ny tf VD för Mariestads drift- och servicebolag AB

Omställning MTG Tekniska 2026

- VA är den sista avdelningen (utöver Teknisk ledning) som är i omställning MTG. De övriga är klara. Omställning för VA 1 januari där TG ansvarar för VA Töreboda/Gullspång.
- Delar av uppgifter fortsätter under 2026 som köp av tjänst med en succesiv nedtrappning för att vara klara senast sista juni 2026.

För fastighet

- Bostadsanpassare (timme)
- Lås/larm (timme)

För VA

- Projektledare för att slutföra projekt (timme)
- Drifttekniker vatten (MTG 40% tills rekrytering klar)
- Ingenjör styrsystem (timme, delning och drift av system)
- Underhållsingenjör, ledningsnät (timme)

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 106

Anmälan av delegationsbeslut 2025

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Bakgrund

Delegationsbeslut som redovisas för nämnden:

- Protokoll tekniska omställningsnämndens arbetsutskott 2025-12-02
- Sammanställning av delegationsbeslut för anmälan till tekniska omställningsnämnden

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 107

Handlingar att anmäla 2025

Tekniska omställningsnämndens beslut

Tekniska omställningsnämnden noterar handlingarna som anmälda.

Bakgrund

Handlingar som anmäls till nämnden:

- Majoritetens Budget 2026 med plan 2027-2028
- KF 2025-10-27 § 157 Budget Mariestads kommunkoncern 2026 med plan 2027-2028
- Kf § 158 Justering av brukningsavgifterna i VA-taxan i Mariestad inför 2026
- Kf § 115 Justering av brukaravgifterna i VA-taxa Töreboda kommun
- KF § 91 2025-10-30 Justering av brukningsavgifterna i VA-taxan i Gullspång inför 2026